

کفت‌وگو

گفت‌وگوی «جوان»

با فرید ولدی کارشناس اقتصادی:

دولت رئیسی با استفاده از مالیات به چاپ پول از محل کسری بودجه پایان داد

کارشناس اقتصادی معتقد است دولت شهید رئیسی با استفاده هوشمندانه از منابع مالیاتی توانست هزینه‌های امور جاری مانند حقوق معلمان، آتش‌نشنان و پرستاران را به موقع پرداخت و پروژه‌های نیمه‌تمام و زیرساخت‌ها را تکمیل کند. با اجرای روش‌های نوین مالیاتی و مقایله با فرار مالیاتی، درآمدهای مالیاتی و عدالت مالیاتی افزایش یافت. این مدیریت صحیح، نیاز به چاپ پول را برطرف کرد و رشد نقدینگی و تورم را مهار کرد، در حالی که دولت‌های قبلی با چاپ پول، کشور را به سمت تورم‌های نجومی می‌بردند.

■ ■ ■

فرید ولدی، کارشناس اقتصادی با اشاره به موفقیت‌های دولت سیزدهم در بهبود شاخص‌های اقتصادی در ۲۲ ماه گذشته به «جوان» می‌گوید: دولت سیزدهم به ریاست شهید رئیسی موفق شد رشد نقطه درصد در فروردین ۱۴۰۳ کاهش دهد.

به نقطه نقدینگی را از ۴۲/۸ درصد در مهر ۱۴۰۰ به ۲۳ درصد در فروردین ۱۴۰۳ کاهش داد. همچنین پایه پولی که در فروردین ۱۴۰۲ به نرخ ۴۵ درصد رسیده بود در اسفندماه همان سال به ۲۹/۶ درصد کاهش یافت. در زمینه تورم، دولت توانست تورم نقطه‌به‌نقطه مصرف‌کننده را از ۵۵/۵درصد در فروردین ۱۴۰۲ به ۳۰/۹ درصد در فروردین ۱۴۰۳ و تورم ۱۲ ماهه را از ۴۸ درصد به ۳۸/۸ درصد کاهش دهد. علاوه بر این تورم تولیدکننده نیز از ۱۰۳ درصد در ماه‌های پایانی دولت قبل به ۲۲/۸درصد در فروردین ۱۴۰۳ کاهش یافت.

ولدی با اشاره به تحقق حرکت به سمت بودجه بدون نفت و تأمین مالی کسری بودجه با مالیات و در نهایت کنترل و کاهش استقراض با بانک مرکزی از محل بودجه و همچنین کاهش چاپ پول و تورم در دولت شهید رئیسی با تکیه بر اخذ مالیات از ابردهکاران مالیاتی،

شناسایی مؤدیان جدید و ساماندهی به حساب‌های تجاری در بخش پوزهای فعال در کشور می‌افزاید؛ یکی از اقدامات مهم در زمینه کاهش رشد نقدینگی، کاهش فشار از طرف کسری منابع بودجه بوده که به پشتیبان مالیات‌ستانی هوشمند و عادلانه در دولت سیزدهم به وقوع پیوسته است. مسیر اخذ مالیات از ابردهکاران مالیاتی، شناسایی مؤدیان جدید و ساماندهی به حساب‌های تجاری در بخش پوزهای فعال در کشور زمینه‌ساز تحقق ۱۰۸ درصدی درآمدهای مالیاتی آن هم در زمانی که مالیات سهم بیشتری از منابع غیرپایدار نظیر نفت داره، نشان از تحقق حرکت به سمت بودجه بدون نفت و تأمین مالی کسری بودجه با مالیات و در نهایت کنترل و کاهش استقراض از بانک مرکزی از محل بودجه همچنین کاهش چاپ پول و تورم دارد.

این کارشناس اقتصادی ادامه می‌دهد: بنابراین به دلیل مدیریت صحیح منابع مالیاتی، دولت شهید رئیسی نیازی به چاپ پول برای تأمین هزینه‌های کشور نداشت. این امر نشان‌دهنده هوشمندانه از منابع مالیاتی است. در حالی که دولت‌های قبلی برای تأمین هزینه‌های خود به سادس‌ترین راه، یعنی چاپ پول، متوسل می‌شدند، دولت شهید رئیسی با بهره‌گیری از منابع مالیاتی توانست اقتصاد کشور را در مسیر پایدار قرار دهد.

اگر روش‌های پیشین ادامه می‌یافت، کشور به سمت تورم‌های نجومی سوق داده می‌شد، اما دولت شهید رئیسی با سیاست‌های مالی هوشمندانه توانست از این فاجعه اقتصادی جلوگیری کند و ثبات اقتصادی را به کشور بازگرداند. وی در پایان می‌گوید: دولت شهید رئیسی با استفاده هوشمندانه از منابع مالیاتی توانست هزینه‌های امور جاری مانند حقوق معلمان، آتش‌نشنان و پرستاران را به موقع پرداخت و پروژه‌های نیمه‌تمام و زیرساخت‌ها را تکمیل کند. با اجرای روش‌های نوین مالیاتی و مقابله با فرار مالیاتی، درآمدهای مالیاتی و عدالت مالیاتی افزایش یافت. این مدیریت صحیح، نیاز به چاپ پول را برطرف و رشد نقدینگی و تورم را مهار کرد، در حالی که دولت‌های قبلی با چاپ پول، کشور را به سمت تورم‌های نجومی می‌بردند.

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۴۸۵۲۳

سلسله گزارش «جوان» درباره عملکرد اقتصادی هزار روزه دولت شهید رئیسی | ۶

کاهش استقراض بانکی با مدیریت مالیاتی دولت سیزدهم

تأمین هزینه‌ها بدون چاپ پول با تکیه بر درآمدهای مالیاتی یکی از دستاوردهای بزرگ رئیسی است

گزارش
سیدعلی موسوی

استقراض از بانک مرکزی و افزایش نقدینگی می‌تواند به تورم و کاهش ارزش پول ملی منجر شود، بنابراین برای پوشش هزینه‌های ضروری باید به منابع پایدار مالیاتی تکیه کنیم. تأمین امنیت غذایی و پرداخت به موقع به گندمکاران اهمیت بالایی دارد. زیرا استمرار تولید گندم و حمایت از کشاورزان برای سال‌های آینده را تضمین می‌کند. درآمدهای مالیاتی به دلیل تحقق آنی و پایدار، به دولت امکان می‌دهد بدون نیاز به استقراض، هزینه‌های ضروری را پوشش دهد. برخلاف درآمدهای نفتی که تحت تأثیر نوسانات و تحریم‌ها ناپایدار هستند، درآمدهای مالیاتی قابل پیش‌بینی و مطمئن‌اند. این رویکرد، دولت را قادر می‌سازد تا برنامه‌های توسعه‌ای و زیرساختی را با دقت بیشتری برنامه‌ریزی کند و با جمع‌آوری مالیات از مؤدیان بزرگ و دانه‌درشت‌ها، عدالت مالیاتی را تحقق بخشد بدون اینکه فشار اضافی بر دوش مردم عادی بیاید.

■ ■ ■

در سه سال گذشته و در هزار روز خدمت دولت شهید رئیسی با تکیه بر مالیات، کسری بودجه به حداقل رسیده است. کسری بودجه که عمدتاً به دلیل استقراض از شبکه بانکی و بانک مرکزی به وجود می‌آید، اکنون با افزایش سهم مالیات در درآمدهای بودجه کاهش یافته‌است. سهم مالیات در درآمدهای بودجه افزایش چشمگیری داشته است و منابع بودجه هم به طور قابل توجهی زیاد شده‌اند. دولت سیزدهم با تحقق ۱۰۸ درصدی درآمدهای مالیاتی از پیش‌بینی‌های اولیه نیز فراتر رفته است. این موفقیت به دلیل استفاده از روش‌های نوین مالیات‌ستانی مانند تقاطع‌گیری و بررسی دقیق تراکنش‌های الکترونیک به دست آمده است. این روش‌ها موجب شده تا مؤدیان بزرگ و دانه‌درشت‌ها، شرکت‌های خصولتی و مشاغل خاص با درآمدهای کلان نتوانند از پرداخت مالیات فرار کنند. به طور خاص، ۸۰۷ مئودی ۳۰درصد مالیات را پرداخت کرده‌اند و یک درصد از مؤدیان بخش اصناف، ۵۰درصد کل مالیات این بخش را تأمین کرده‌اند. این نشان‌دهنده تأثیرگذاری بالای اقدامات دولت در

شناسایی و مالیات‌ستانی از مؤدیان بزرگ است. در این دوره، ۵۲درصد بودجه از طریق مالیات تأمین شده و سهم نفت در بودجه به کمتر از ۵۰ درصد کاهش یافته است. این روند نشان‌دهنده حرکت به سمت بودجه بدون نفت و تکیه بیشتر بر منابع مالیاتی پایدار است. این تقنین رویکرد، علاوه بر تحقق ۱۰۸ درصدی مالیات، به کاهش استقراض نیز منجر شده که در نتیجه آن رشد نقدینگی کنترل و تورم مهار شده است. با کاهش استقراض و کنترل نقدینگی، دولت توانسته است برنامه‌های توسعه‌ای و زیرساختی خود را بدون نگرانی از کسری بودجه و نیاز به استقراض اجرا کند.

این دستاوردها با کاهش فرار مالیاتی، کاهش شکاف مالیاتی و شناسایی مؤدیان جدید محقق شده است. این اقدامات نه تنها به تحقق عدالت مالیاتی کمک کرده، بلکه فشار مالی را از دوش مردم عادی برداشته است. به عنوان نمونه، دولت توانست مطالبات گندمکاران را که در همراه نیاز به پرداخت داشت، از طریق مالیات وصول شده از فراریان بزرگ مالیاتی پرداخت کند در حالی که در دولت‌های قبلی خرید تضمینی گندم با مشکلاتی مواجه بود و با استقراض از بانک مرکزی انجام می‌شد، دولت رئیسی توانست بدون نیاز به استقراض این مطالبات را پرداخت کند.

این تغییر رویکرد به سمت مدیریت مالیاتی کارآمد، معکوس کردن مسیر رشد نقدینگی و تأمین امنیت غذایی را ممکن کرده است. دولت رئیسی با جلوگیری از فرار مالیاتی ابردهکاران نه تنها امنیت غذایی کشور را تأمین کرده، بلکه از افزایش پایه پولی و تورم نیز جلوگیری کرده است. این اقدامات نشان‌دهنده تعهد دولت به عدالت مالیاتی، مدیریت هوشمندانه منابع و توسعه پایدار اقتصادی است.

از همه مهم‌تر آنکه امنیت غذایی یکی از پایه‌های اساسی ثبات اجتماعی و اقتصادی هر کشوری است. در این راستا، پرداخت به موقع به گندمکاران نقش حیاتی دارد، زیرا گندم به عنوان یکی از محصولات اقتصاد کشور را در مسیر پایدار قرار دهد.

مالیات

دولت شهید رئیسی توانست با استفاده

هوشمندانه از منابع مالیاتی، هزینه‌های پرداخت‌های الکترونیک، دولت توانست از فرار مالیاتی دانه‌درشت‌ها جلوگیری کند و عدالت مالیاتی را افزایش دهد. این اقدامات موجب شد تا درآمدهای مالیاتی به‌طور چشمگیری افزایش یابد و فشار مالیاتی بر دوش اقشار ضعیف جامعه کاهش یابد. این درآمدهای مالیاتی به دولت امکان داده‌اند تا برنامه‌های بلندمدت و پایدار را طراحی و اجرا کنند، کشور را در برابر نوسانات قیمت نفت مقاوم‌تر سازد و برنامه‌های حمایتی اجتماعی را تقویت کند. با افزایش سهم مالیات در تأمین مالی، دولت می‌تواند سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌ها، بهبود خدمات عمومی، تقویت نظام آموزشی و بهداشتی و حمایت از نوآوری را افزایش دهد که

یکی از دستاوردهای بزرگ دولت سیزدهم مقابله مؤثر با فرار مالیاتی بود. با اجرای روش‌های نوین مالیاتی مانند تقاطع‌گیری داده‌ها و بررسی پرداخت‌های الکترونیک، دولت توانست از فرار مالیاتی دانه‌درشت‌ها جلوگیری کند و عدالت مالیاتی را افزایش دهد. این اقدامات موجب شد تا درآمدهای مالیاتی به‌طور چشمگیری افزایش یابد و فشار مالیاتی بر دوش اقشار ضعیف جامعه کاهش یابد. این درآمدهای مالیاتی به دولت امکان داده‌اند تا برنامه‌های بلندمدت و پایدار را طراحی و اجرا کنند، کشور را در برابر نوسانات قیمت نفت مقاوم‌تر سازد و برنامه‌های حمایتی اجتماعی را تقویت کند. با افزایش سهم مالیات در تأمین مالی، دولت می‌تواند سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌ها، بهبود خدمات عمومی، تقویت نظام آموزشی و بهداشتی و حمایت از نوآوری را افزایش دهد که

یکی از دستاوردهای بزرگ دولت سیزدهم مقابله مؤثر با فرار مالیاتی بود. با اجرای روش‌های نوین مالیاتی مانند تقاطع‌گیری داده‌ها و بررسی پرداخت‌های الکترونیک، دولت توانست از فرار مالیاتی دانه‌درشت‌ها جلوگیری کند و عدالت مالیاتی را افزایش دهد. این اقدامات موجب شد تا درآمدهای مالیاتی به‌طور چشمگیری افزایش یابد و فشار مالیاتی بر دوش اقشار ضعیف جامعه کاهش یابد. این درآمدهای مالیاتی به دولت امکان داده‌اند تا برنامه‌های بلندمدت و پایدار را طراحی و اجرا کنند، کشور را در برابر نوسانات قیمت نفت مقاوم‌تر سازد و برنامه‌های حمایتی اجتماعی را تقویت کند. با افزایش سهم مالیات در تأمین مالی، دولت می‌تواند سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌ها، بهبود خدمات عمومی، تقویت نظام آموزشی و بهداشتی و حمایت از نوآوری را افزایش دهد که

کارکردهای راهبردی مصارف توسعه‌ای مالیات

به رشد و توسعه پایدار کشور در بلندمدت کمک خواهد کرد.

دولت شهید رئیسی توانست با استفاده هوشمندانه از منابع مالیاتی، هزینه‌های امور جاری کشور را تأمین کند. این دولت موفق شد حقوق معلمان، آتش‌نشنان، پرستاران و سایر کارکنان دولتی را به موقع پرداخت کند بدون اینکه نیاز به افزایش بدهی یا چاپ پول داشته باشد. استفاده از درآمدهای مالیاتی پایدار، امکان پرداخت به موقع این هزینه‌ها را فراهم کرد و موجب حفظ و بهبود رفاه عمومی شد. تأمین مالی پروژه‌های محرومیت‌زدایی در کنار برنامه‌های حمایتی حوزه بهداشت و آموزش به پشتوانه سهم مشخص این بخش‌ها از مصارف مالیات نیز از دیگر کارکردهای راهبردی اصلاحات ساختاری بودجه در جهت مصارف تخصصی و توسعه‌ای مالیات است.

ناپایدار هستند، درآمدهای مالیاتی قابل پیش‌بینی و مطمئن‌اند. این رویکرد، دولت را قادر می‌سازد تا برنامه‌های توسعه‌ای و زیرساختی را با دقت بیشتری برنامه‌ریزی کند و با جمع‌آوری مالیات از مؤدیان بزرگ و دانه‌درشت‌ها، عدالت مالیاتی را تحقق بخشد بدون اینکه فشار اضافی بر دوش مردم عادی بیاید.

کاهش استقراض بودجه‌محور از بانک مرکزی

سپهر مهرایی، کارشناس اقتصادی در رابطه با مسیر مهم و راهبردی طی شده در زمینه اصلاحات ساختاری بودجه در کاهش کسری بودجه و به صورت توانمندکننده رشد نقدینگی در دولت شهید رئیسی به «جوان» می‌گوید: «کاهش رشد نقدینگی تنها به دلیل کاهش وام‌دهی نیست. هر چند کاهش وام‌دهی بانک‌ها به بخش‌های خاص و جلوگیری از اعطای وام‌های کلان به افراد و شرکت‌های وابسته نقش مهمی در این فرآیند دارد، اما این تنها یکی از عوامل مؤثر است. سیاست‌های متعددی به صورت همزمان به کار گرفته شده‌اند تا به کاهش رشد نقدینگی کمک و از افزایش بی‌رویه آن جلوگیری کنند.»

وی می‌افزاید: «یکی از عوامل کلیدی در کاهش رشد نقدینگی، کنترل دقیق تر از نامه‌های بانکی است. بانک‌ها با مدیریت دقیق و کاهش ریسک‌های مرتبط با وام‌دهی، توانسته‌اند حجم پول در گردش را محدود کنند. این مدیریت دقیق به معنای ارزیابی دقیق تر مقاضیان وام، نظارت بیشتر بر مصرف وام‌ها و جلوگیری از انحراف منابع به سمت فعالیت‌های غیرمولد است. با کاهش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، از ورود حجم زیادی از پول به بازار جلوگیری می‌شود که این امر به کاهش نقدینگی کمک می‌کند.»

این کارشناس اقتصادی با اشاره به رویکرد راهبردی دولت شهید رئیسی در زمینه کاهش استقراض از دولت از محل اصلاح نظام مالیاتی تصریح می‌کند: علاوه بر این کاهش استقراض دولت از بانک مرکزی نقش بسیار مهمی در کاهش نقدینگی دارد. دولت با افزایش درآمدهای مالیاتی توانسته است بخش بزرگی از هزینه‌های جاری خود را تأمین کند، بدون اینکه نیاز به چاپ پول یا استقراض از بانک مرکزی داشته باشد. این رویکرد نه تنها به کاهش حجم نقدینگی در اقتصاد کمک می‌کند، بلکه از تورم ناشی از چاپ پول نیز جلوگیری می‌نماید. هزینه‌های جاری دولت از جمله خرید تضمینی گندم و پرداخت حقوق معلمان و آتش‌نشان‌ها، از طریق درآمدهای مالیاتی تأمین می‌شود و این امر نیاز به استقراض را به حداقل می‌رساند.»

مهرایی با اشاره به سیاست‌های ترکیبی اجرا شده در زمینه کاهش رشد نقدینگی از محل اصلاحات ساختاری بودجه و همچنین کنترل ترانامه بانکی

می‌گوید: «کاهش رشد نقدینگی یک فرآیند چندجانبه است که نیازمند هماهنگی و اجرای دقیق سیاست‌های مالی و پولی مختلف است. کنترل ترانامه بانکی، کاهش استقراض دولت و مدیریت دقیق منابع و مصارف مالی از جمله عواملی هستند که در کاهش رشد نقدینگی نقش بسزایی دارند. این اقدامات به همراه همدیگر توانسته‌اند از افزایش بی‌رویه نقدینگی جلوگیری و به تثبیت اقتصادی کشور کمک کنند. بدون اجرای این سیاست‌های ترکیبی، کاهش رشد نقدینگی و حفظ ثبات اقتصادی امکانپذیر نبود، بنابراین مهم است که به تمامی این عوامل به صورت یکپارچه و هماهنگ توجه شود تا بتوان به نتایج مطلوب در مدیریت نقدینگی و ثبات اقتصادی دست یافت.»

وی با اشاره به مصارف راهبردی مالیات در دولت سیزدهم در جهت تأمین مالی توسعه در کنار تأمین مالی کسری بودجه کشور می‌گوید: «با افزایش درآمدهای مالیاتی توانستیم تأمین مالی لازم برای کاهش کسری بودجه را فراهم کنیم و علاوه بر آن مبلغ قابل توجهی را نیز به توسعه زیرساخت‌ها اختصاص دهیم. این مالیات‌ها عمدتاً از دانه‌درشت‌ها و شرکت‌های بزرگ جمع‌آوری شد و با بهره‌گیری از روش‌های جدید و کارآمد مالیات‌ستانی، شفافیت و عدالت بیشتری را در نظام مالیاتی به ارمغان آورد. این رویکرد نه تنها به بهبود وضعیت مالی دولت کمک کرد، بلکه زمینه‌ساز رشد و توسعه اقتصادی پایدار نیز شد.»

مهرایی خاطر نشان می‌کند: «کاهش رشد نقدینگی تنها به دلیل کاهش وام‌ها نیست، بلکه نتیجه ترکیبی وام‌دهی بانک‌ها به بخش‌های خاص، دولت با افزایش درآمدهای مالیاتی و کاهش استقراض از بانک مرکزی نیز نقش مهمی ایفا کرده است. این اقدامات همراه مدیریت دقیق تر از نامه‌های بانکی و نظارت بر مصرف وام‌ها به کاهش حجم نقدینگی و جلوگیری از تورم کمک کرده‌اند. در نتیجه، کاهش نقدینگی یک فرآیند چندجانبه است که نیازمند هماهنگی و اجرای دقیق سیاست‌های مالی و پولی مختلف است.»

■ ■ ■

■ **تحقق مسیر مالیات‌ستانی هوشمند در جهت کاهش کسری بودجه و تحقق عدالت مالیاتی**
پهروز محبی نجم آبادی، نماینده مجلس دوازدهم شورای اسلامی در مورد تحقق بودجه بدون نفت در دولت سیزدهم به «جوان» می‌گوید: «مالیات یکی از اصلی‌ترین منابع پایدار بودجه است و از این رو برای تحقق بودجه بدون نفت باید به سمت هوشمندسازی نظام مالیاتی و تحقق عدالت مالیاتی از این مسیر برویم.»

وی می‌افزاید: «مسیر تحقق عدالت در بخش مشاغل نیز بحث هوشمندسازی نظام مالیاتی ذیل تبصره ماده ۱۰۰ است که دولت سیزدهم به خوبی در این زمینه حرکت کرده و توانسته است به پشتوانه آن شکاف مالیاتی را کاهش دهد. بعضی اقشار و اصناف ممکن است درآمد بالایی نداشته باشند اما حساب‌های زیادی داشته باشند. گاهی سود بالایی وجود دارد و آنها با دقت بالایی در ذیل تبصره ماده ۱۰۰ رصد شدند و سهمیه خود را بر اساس قانون از این پس با هوشمندسازی رخ داده در نظام مالیاتی دولت سیزدهم پرداخت خواهند کرد. دولت سیزدهم با تکیه بر حرکت به سمت مالیات‌ستانی هوشمند خودکار و ساماندهی دستگاه‌های پوز و شفافیت تراکنش‌ها و کارت‌ها و حساب‌های تجاری که تعریف شده و پرداخت شد، بخشی که پرتراکنش هستند مسیر حرکت به سمت تحقق عدالت مالیاتی را هموار کرده است.»

نجم آبادی بیان می‌کند: «دولت سیزدهم و مجلس شورای اسلامی در مسیر تکمیل هوشمندسازی نظام مالیاتی نیز امکانات و امتیازاتی همچون تحقیق ویژه مالیات‌ستانی هوشمند به شکل مقطوع و همچنین امکان تقسیتی بلندمدت مالیات را فراهم کردند تا مؤدیان به این سمت متمایل شوند.»
وی تصریح می‌کند: «اخذ مالیات واقعی در مسیر هوشمندسازی نظام مالیاتی از برخی مشاغل خاص که فرار مالیاتی داشته‌اند قطعا در جهت تحقق عدالت مالیاتی و اصلاحات ساختاری بودجه در کاهش وابستگی به نفت و تحقق درآمدهای پایدار بوده و دولت سیزدهم گام‌های مؤثری در این زمینه برداشته است.»

علاوه بر اینها در دولت سیزدهم، درآمدهای مالیاتی از درآمدهای نفتی پیشی گرفتند و توانستند بخش قابل توجهی از هزینه‌های زیرساختی کشور را تأمین کنند که این نشان‌دهنده تلاش دولت برای کاهش وابستگی به منابع ناپایدار نفتی و تمرکز بر درآمدهای پایدار تر است. مالیات‌ها نقش کلیدی در تأمین مالی پروژه‌های عمرانی، خدمات عمومی و برنامه‌های توسعه‌ای در دولت سیزدهم داشته‌اند. به‌ویژه، ۸۰۷ مئودی بزرگ ۳۰ درصد از کل مالیات سال گذشته را پرداخت و یک درصد از مؤدیان بخش اصناف، ۵۰درصد از کل مالیات پرداختی این بخش را تأمین کرده‌اند. این تمرکز بر جمع‌آوری مالیات از دانه‌درشت‌ها به تحقق عدالت مالیاتی و کاهش تباریری‌های اقتصادی کمک کرده است.